

Maaibotenwereld blijft in beweging

Maaiboten zijn er in allerlei soorten en maten. Welke je moet hebben, is vooral afhankelijk van het werk dat je ermee gaan uitvoeren. Vissterfte is een actueel probleem dat nog om een oplossing vraagt.

Een boot is een boot. En maaien is maaien. Aan dat principe is weinig veranderd. Toch blijft ook de wereld van de maaiboten in beweging. Vanouds is Conver de bekendste leverancier, maar er zijn ook andere merken die maaiboten leveren die in afmetingen met elkaar overeenkomen. Zoals bij de meeste machines ontstaan ideeën voor verbeteringen door mensen in de praktijk. Hoe je een boot het handigste bedient, handigheidjes om de boot in en uit het water te krijgen of praktische punten als de doorkijk door een laadarm worden in de praktijk geboren. Conver laat weten dat de het de afgelopen tien jaar zo'n veertig wijzigingen heeft doorgevoerd bij zijn maaiboten. Zo heeft de boot nu een gangboord en een boeg, waardoor water minder makkelijk de boot in loopt. Deze ontwikkelingen, samen met het toepassen van gesloten compartimenten, zijn ooit door Hemos in gang gezet.

Bediening

Ook op ergonomisch gebied is er veel verbeterd. Niet alleen bij Conver, maar ook andere leveranciers. Zo ging het geluidsniveau omlaag en is de bediening sterk verbeterd. Inmiddels zijn dat veelal servobedieningen gekoppeld aan een proportioneel werkend hydraulisch systeem zodat de snelheid van heffen en zakken heel eenvoudig is te doseren. Inmiddels heeft vrijwel elke maaiboot loadsensinghydrauliek voor de aandrijving van de schroef. Dat maakt het mogelijk om met minimaal energieverlies het toerental van de schroef te regelen of om met minder motortoeren toch voldoende snelheid te houden.

De wereld van maaiboten is betrekkelijk klein en de wensen zijn vaak heel specifiek

Chris Portengen bouwde een maai-laadcombinatie. De stuwkracht komt niet uit een schroef maar een rad achterop. Het rad voorkomt dat er modder wordt opgewoeld.

Een verschuifbare motor is bij een maaiboot met zijmaaier vrijwel onmisbaar. Berky daarentegen werkt met een vaste motoropstelling en een uitschuifbaar gewicht.

De maaiboot van Van der Knijff uit Moordrecht is klantspecifiek gebouwd. De boot is gebaseerd op een Hemos-maaiboot. Maar met die van Van der Knijff kun je zowel voor, midden als achter maaien, maar ook achteruit.

waardoor er meestal ook klantspecifieke aanpassingen worden gemaakt. De plek (watergangen en duikers) waar de boot wordt ingezet bepaalt de maximale hoogte en breedte van de boot. De werkplek bepaalt ook of een boot in het water makkelijk kan keren en of het noodzakelijk is dat de boot zowel voor- als achteruitvarend moet kunnen maaien. Dat speelt ook een rol bij de keuze voor al dan niet kunnen wisselen van werktuigen ofdat je kiest voor het maaien en opruimen met aparte vaartuigen. Kopers bepalen hun keuze vaak op basis van ervaringen. Maar omdat zowel machinisten als de omstandigheden waarin ze werken van elkaar verschillen is er eigenlijk maar één tip: kijk en vergelijk. Neem de moeite om met een boot te werken en te ervaren of de hydrauliek inderdaad zo handig te bedienen is als beloofd en of de boot inderdaad een stuk stabiel is dan de oude.

Stuwkracht

Bij amfibievoertuigen zijn de stuwkracht en stabiliteit (als vaartuig) punten om uit te proberen. Deze machines zijn vooral bedoeld om in moerasachtig gebied te werken en dan is het gewicht ook een belangrijk aandachtspunt. Echte lichtgewichten zijn de Truxor en de daarvan afgeleide Mobitrack. Als deze machines varen, komt de stuwkracht van de meenemers op de rupsen – ondersteuning door een schroef is een optie. Truxor verving onlangs nog de canvas rupsen voor varianten van rubber. Conver maakt het zwaarste amfibievoertuig.

De aluminium Mastertrack van JVS-Techniek is een lichtgewicht met een rupsonderstel. De B-Flo van Bouwmeester is een stalen boot met rubberen rupsen die je kunt laten zakken

en deze machine zit ook in de gewichtsklasse van Conver. De Mastertrack van JVS-Techniek oogt meer als een rupsvoertuig maar is wat forser dan de Truxor en Mobitrack. De lengte van de rupsen is gelijk, maar bij de Mastertrack zijn die vanwege het grotere gewicht wat breder. Het is als met bokkers in de ring. Zwaarder is een basis voor extra capaciteit maar hoe meer mans hoe groter ook de schade is die je kunt aanrichten. Minder maaien is de trend in het groen. Het betekent dat per keer meer gemaaid moet worden. Daarnaast zijn er de laatste jaren veel natuurvriendelijke oevers aangelegd. Maar als die dichtgroeien, moeten ze ook een keer gemaaid worden. Kortom, de maaiboot en het amfibievoertuig blijven onmisbaar. In ondiep en stilstaand water is vissterfte een actueel thema. Om capaciteit te halen

moet een maaiboot voldoende stuwkracht hebben. Ooit ingezet door een ontwikkeling van Conver werkt elke maaiboot met een vijzelaandrijving. In ondiep water brengt dat het water behoorlijk in beweging en wordt ook modder opgewoeld. Vooral in stilstaand water kan dat leiden tot vissterfte. Maaien en opruimen is technisch gezien geen probleem meer. Maar het onberoeft laten van de bodem is in ondiep water nog een grote uitdaging.

Radarboot

Overigens is vissterfte al aantal jaren een thema. Precies 10 jaar geleden bouwde Chris Portengen in Loenen aan de Vecht een maai-verzamelboot die wordt aangedreven door een schoepenrad, die wel wat lijkt op een Mississippi-raderboot. Zijn boot verzamelt het maaisel in dezelfde werkgang, volgens hetzelfde principe als grote maai-verzamelboten van Conver, Mobarn en Berky. Het grote verschil zijn de afmetingen. De bekende maai-verzamelboten hebben het formaat van een voetgangerspontje. De boot van Portengen is een stuk kleiner en de aandrijving werkt heel oppervlakkig, waardoor de bodem wordt ontzien.

Het werkt goed, aldus Portengen, die inmiddels zijn boot heeft verkocht aan aannemersbedrijf Netjes in Kampen dat de boot regelmatig inzet. Nadeel is wel de relatief geringe stuwkracht. Dat kost capaciteit. Concurrenten kijken mee en zien daarom wel toekomst in een soort hybride versie: stuwkracht en capaciteit waar het kan en weinig roering in het water en dan mogelijk wat minder capaciteit waar het moet. ■

Conver is vanouds de bekendste maaibotenleverancier. Bedieningsgemak is een van de punten waar de laatste jaren steeds verbeteringen zijn aangebracht.